

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

سه‌شنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۱، ۲۰ ربيع الثاني ۱۴۴۴، ۱۵ نوامبر ۲۰۲۲ - شماره ۲۰۶۱ - سال هفتم

۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۷۴

www.hamdelidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli@t.me

صاحب امتیاز: مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: فضل‌الله باری

چاپ: ۴۴۵۳۳۲۷۵ - ۰۲۱ تیراژ: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰

نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳

تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

ادبیات

تاریخ‌نگاری، نقد تاریخی و وقایع‌نگاری

تاریخ (history) یعنی نقل وقایع و اتفاقات و حوادث مهم گذشته که می‌توان گفت ذکر رخدادها و حوادث در چارچوب زمان و مکان مشخص است. گرچه در ابتدا بیشتر حالت روایی یا روایتی تاریخ مطرح بود و تاکید آن بیشتر بر زمان وقایع و حوادث مهم بود اما به تدریج جنبه تعقلی و اندیشه‌ورزی و تحلیل وقایع تاریخی یا به عرصه وجود نهاد و با این تحول بنیادین جنبه تحلیلی تاریخ نمایان‌تر شد و از چارچوب وقایع‌نگاری صرف بیرون آمد و به تجزیه و تحلیل حوادث و وقایع مهم پرداخت. مورخین از چارچوب وقایع‌نگاری و تحلیل حوادث (که شاهد عینی بوده‌اند و یا به واسطه راویان دیگر شنیده‌اند) با فراتر نهاده و با اندیشه و تعقل خود در چارچوب اصول تاریخ‌نگاری به تجزیه و تحلیل حوادث و وقایع پرداخته‌اند، این تحول هم نتیجه رنسانس و دیگر تحولات علمی بوده است. تاریخ‌نگاری معاصر گرچه وقایع و زمان وقوع را در نظر دارد اما به بررسی موضوعات تاریخی به شکل غیرانتزاعی می‌پردازد؛ یعنی وقایع را در ارتباط با شرایط زمانی و مکانی و دیگر نیروهای تاثیرگذار، شرایط جامعه پیرامونی و جهانی بررسی می‌کند. تاریخ‌نگاری معاصر از بررسی انتزاعی صرف پرهیز داشته و کنش و واکنش جریان‌های اجتماعی و شرایط زمانی و مکانی و جهانی را

کاتیمه‌لن

نخستین ماهواره «کیوب‌ست» به ماه رسید

یک فضایمایی کوچک ناسا بالاخره به ماه رسید. کاوشگر ۲۵کیلوگرمی «کیستون» وارد مدار ماه و به این ترتیب نخستین ماهواره کیوب‌ستی شد که به نزدیک‌ترین همسایه زمین رسید.کیستون یا انجمن این نامور در یک مدار هاله‌ای نزدیک به یک خط راست (NRHO) که به دور ماه قرار داد، قرار می‌گیرد. مدار مذکور مسیری بیضی شکل است که در آینده ایستگاه فضایی Gateway ناسا نیز قرار می‌گیرد.اناسا تصمیم دارد نخستین بخش‌های Gateway را به فضا بفرستد. این ایستگاه‌ها قسمتی مهم از برنامه آرتیمیس برای

طوفان تاریخی

روایتی از زندگی و زمانه علامه طباطبایی؛

از تنگ‌دستی در نجف تا محوریت فلسفه در تهران

علامه طباطبایی ۲۳اسفند ۱۲۸ در تبریز به دنیا آمد. سید محمدحسین طباطبایی در سالگی، مادر، و در ۹سالگی پدرش را از دست داد. علامه به مدت شش سال (۱۲۹۰ تا ۱۲۹۶ش) پس از آموزش قرآن که در روش درسی آن روزها قبل از هر چیز تدریس می‌شد، آثاری چون گلستان، بوستان و ... را فرا گرفت. سپس وارد مدرسه طالبیه تبریز شد و به فراگیری ادبیات عرب و علوم نقلی و فقه و اصول پرداخت و از سال ۱۲۹۷ تا ۱۳۰۴ه‍.ش مشغول فراگیری دانش‌های مختلف اسلامی شد. علاوه براین، زیر نظر میرزا علی‌نقی خطاط به یادگیری فنون خوشنویسی پرداخت و در تعلیم خط به مقام استادی رسید. علامه طباطبایی در مدتی که در نجف مشغول تحصیل بود به علت تنگی معیشت و نرسیدن مقررگی که از ملک زرایی‌اش در تبریز به دست می‌آمد، مجبور به بازگشت به‌ایران شد و ۱۰سال در روستای شادآباد تبریز به زراعت و کشاورزی مشغول شد. دراین دوره فعالیت علمی‌از قبیل تحصیل با تدریس از او گزارش نشده است، ولی تعدادی از کتاب‌ها و رساله‌های علامه حاصل تفکرات این دوره است. شهرت علامه طباطبایی در تهران و حوزه‌های دیگر علمی‌ایران، هنگامی‌آغاز شد که در اثر حوادث سیاسی جنگ دوم جهانی و عقاب بعد از آن از تبریز به قم مهاجرت کرد. او از سال ۱۲۳۵ در قم ساکن شد و مجالس درس خود را در تفسیر و حکمت آغاز کرد. ایشان به تدریس، تدریس سطوح اساسی حکمت مانند کتاب شفاء و اسفار را متداول کرد. در کناراین دروس، علامه به تربیت شاگردانی در حوزه اخلاق و عرفان اسلامی‌نیز توجه داشت. حسن حسین‌زاده آملی، عبدالله جوادی آملی، عزیرالله خوشوقت و علی سعادت‌پور و ... ازاین دسته شاگردان او هستند. در دوران سکونت در قم یکی از فعالیت‌های علامه طباطبایی شرکت در جلسات علمی‌و فلسفی در تهران بود. این جلسات با حضورهای کربن، سید حسین نصر، داریوش شایگان و... با محوریت علامه طباطبایی درباره مسائل فلسفی، عرفانی، ادیان و اسلام‌شناسی برگزار می‌شد. او در سفرهای پیاپی که به تهران داشت، با علاقه‌مندان به حکمت و معارف اسلامی‌تماس داشت و گاه با مخالفان دین و حکمت نیز به بحث می‌پرداخت. در برخی از این نشست‌ها موضوع بحث، تفسیر عرفان شرقی با محوریت اپانیشادها و گات‌ها

داستان‌ها

فیض شریفی

داستان نویسن

ول کرده‌ای مرا و به لندن رفته‌ای و حالا هر روز برای من شروه می‌خوانی که چه می‌کنی؟ کجایی؟ بیرون نری‌ها، توی تظاهرات و فلان و بهمان نری‌ها، از زیبایی‌هایت مراقبت کن... من باید بگویم، کجایی عزیزم؟ دقیقاً کجایی؟ من که جایی ندارم بروم، کجا بروم که حوصله‌ی مرا داشته باشند؟ شب‌ها پیش از ده بار بلند می‌شوم ، می‌روم دستشویی، چندین و چند بار توی پتو می‌پیچم که خوابم نبرد، جانم بیرون می‌آید تا صبح بشود. می‌روم آشپزخانه، در همان فلاکس یک نفره که برایم خریدهای چایی درست می‌کنم، سق می‌زنم یک لقمه نان و پنیر را، نگاهی به واتساب، تلگرام واینستا می‌کنم، تلویزیون را روشن می‌کنم. شعر می‌گویم و داستان‌های امیدوار کننده می‌نویسم. یک خبر خوب نیست. همعاش همین هاست. فلائی از بالای ساختمان خود به خود سرتگون شد، آن یکی قرص روان گردان بالا انداخت، آن یکی انفلازولی خونی و مرگی گرفت. منم دراین اوضاع بحرانی که کاری از دستم برنمی‌آید به جز این که برای فاخته‌ها و قناری‌ها شعری بگویم

میراث

قلعه شوش؛ یادگاری ایرانی و اروپایی و یادآور زندان باستیل

قلعه شوش در اصل در راستای حفاری‌های باستان‌شناسان در سایت تاریخی شوش ساخته شده است و به‌نوعی یادگاری از آن دوره محسوب می‌شود. در میان دیوارهای این قلعه آجرهای کتیبه‌مانندی با خط میخی به چشم می‌خورند که همگی از منطقه باستانی شوش به دست آمده‌اند؛ آجرهایی که از عوامل اصلی جذابیت این قلعه هستند. ژاک دمورگان و تیم همراه او در سال ۱۸۹۷ با استفاده از خشت‌ها و آجرهای به دست آمده از دوره‌های مختلف در تپه شوش در بخش شمالی تپه تاریخی آکروپل، قلعه‌ای را معماری قرون‌وسطایی ساختند که به آن شائو (به معنی قصر در زبان فرانسوی) گفته می‌شد. این قلعه با نظارت خاندان فیلی، چند مهندس ذرفولی و کمک کارگران ایرانی شهر دزفول ساخته شد و برای چند سال متوالی محل نگهداری اشیای مهم، اسلحه مربوط به حناری و محل استراحت هیئت فرانسوی بود. قلعه آکروپل در زمان‌های جنگ تحمیلی ایران و عراق، مورد حمله دشمن قرار گرفت و آسیب‌های بسیاری را متحمل شد. این قلعه از سال ۱۳۷۱ تغییر کاربری داد و به‌عنوان موزه‌ای برای نگهداری اشیای و آثار تاریخی کشف شده از شهر شوش افتتاح شد. در قرن کامل از خشت ساخته شده است و روی آن را با آجر مدارک قلعه فرانسوی‌ها منجر به تحویل مدارک این قلعه در سال ۱۳۷۲ از سوی دولت فرانسه به‌ایران شد. این قلعه تا سال ۱۳۷۳ چند بار مورد استفاده، مرمت و بازسازی اصولی قرار گرفت؛ اما متأسفانه در طی یک مرمت غیر استاندارد در سال ۱۳۷۵، آسیب‌هایی جدی به آن وارد شد. تیم غیرحرفه‌ای مرمت‌کاران، بخش‌هایی از اتاق‌ها و راهروهای قلعه شوش را رنگ‌آمیزی کردند و به اصالت بنا صدمه بسیاری زدند. قلعه شوش پلانی دوزخق‌های

باطم جهان

مقایسه نفرات تیم ملی در دو جام جهانی روسیه و قطر

مقایسه فهرست تیم ملی فوتبال‌ایران برای حضور در دو جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه و ۲۰۲۲ قطر نشان می‌دهد که سرمربی پرتغالی تعداد زیادی از بازیکنان دوره گذشته را در فهرست جدیدش قرار داده است. اسامی تیم ملی فوتبال ایران برای حضور در جام جهانی ۲۰۲۲ قطر در شرایطی از سوی کارلوس کی روش اعلام شد که این سرمربی پرتغالی نسبت به دوره گذشته تغییرات زیادی را در اسامی نهایی ایجاد نکرده و اسکلت تیم ملی همان نفراتی هستند که در روسیه هم برای ایران بازی کردند. دراین بین برخی بازیکنان جام جهانی روسیه تعدادی از ملی‌پوشان بنابر دلایلی نتوانستند در فهرست جام جهانی قطر باشند. مسعود شجاعی که به دوره بازی‌نشستگی از فوتبال نزدیک شده است، دراین دوره رگوردرش را با چند بازیکن دیگر شریک شد. شجاعی تنها بازیکنی در فوتبال ایران بود که نتوانست در سه دوره جام جهانی حضور داشته باشد. امید ابراهیمی هافبک تاثیرگذار چند سال اخیر فوتبال ایران به‌شانس‌ترین بازیکن تیم ملی بود که در فاصله حضور داشتن به واسطه شروع جام جهانی و در دیدار برابر نیکاراگوئه دچار مصدومیت شد و حضور در قطر را از دست داد. از بین این نفرات لافر شناس

فردا هم می‌نویسم برایت

که انگار پاییز را دوست داری، تابستان پیدات نبود». دستم را گرفت و بلندم کرد و مرا از خیابان رد کرد، یک زن زیاله‌گرد را ماشین زده بود، همه دورش جمع شده بودند، یکی از جوانان می‌خندید و می‌گفت:«نمی‌میری، پرآید که نمی‌تواند کسی را زیر بگیرد و بکشد.» مرا توی راه جا گذاشت و بی‌خداحافظی رفت. حالا منزل هستم، سبب زمینی گذاشته‌ام روی گاز، می‌خواهم کوکو درست کنم، ساعت سه بعد از ظهر است، تا چند ساعت دیگر هوا تاریک می‌شود. دلم خوش است که غروب بشود و با این پیاله بازی کنم و به بادم بیاید که تو پیش من بودی و از کنار جم نمی‌خوردی، موهایم را شانه می‌کردی، ریشم را می‌زدی، ابروهایم را کوتاه می‌کردی و گاهی روی زانوایم ...عاشق غروب‌هایم هستم، گاهی در همان حال چرتی می‌زنم و می‌خوابم. من فقط مابقی روزها بین خواب و بیداریم. همه می‌گویند تو چه غمی‌داری؟ الحمدلله مال و منال و شهرت و لذت هم که فرام است، ولی من به آنها چیزی نمی‌گویم، نمی‌گویم که دلم برای تو و بچه‌ها تنگ می‌شود، دلم برای خودم تنگ می‌شود، سعدی می‌گوید:«مگویی آندوه خویش با دیگران/که لاحول گویند شادی کنان.» همین دیگرم. فردا هم می‌نویسم برایت، من که کاری ندارم.

روزنامه‌ها

چون جاه و جلال و حسن و رنگ آمد و بو آخر دل آدمی‌نه سنگ است و نه رو آن کس که نه راست طبع باشد نه نکو نه عاشق کس بود نه کس عاشق او

منتش‌تکاملات

شانه قوس: محلی که قوس در اثر بار زیاد ترک بر می‌دارد شانه قوس گویند.

پاکار: محل شروع قوس از ستون یا دیوار را پاکار گویند.

مجازها

- زبان عربی رو توی مدرسه‌های ما حیف کردن. یکی از بزرگ‌ترین و حتی زیباترین زبان‌های دنیاست و ما فقط با صرف یک سری فعل پاس در رفت. چه متن‌ها می‌شد خواند، چه چیزها می‌شد گوش داد و فهمید. (مهسا)
- لهجعی اصفهانی، واکبردارترین لهجعی جهان،اینسو از کسی که عمری در ارتباط با لهجه‌های مختلف بوده بیدرید، کافیه دو دقیقه لهجعی اصفهانی بشنوید، بعدش لهجتون تا دقایقی اصفهانی می‌شه. (سانرایز هستم)
- دقت کردین هرچی سن‌مون بالاتر می‌ره بیشتر شبیه پدر و مادرمون می‌شیم؟ ظاهری منظوم نیستا، اخلاقی می‌گم. ترسناکه آقا، خیلی هم ترسناکه (پوپا زد)
- تنبها مخترعی که می‌تونه محبوب بشه، اونیه که یه دستگاهی بسازه، وقتی آدما با کنایه حرف می‌زنن، واسـت ترجمه کنه که‌این چی گفته و منظورش چی بوده. (آلوووووون)

فناور

آرمان شهر هوش مصنوعی؛ جایی که ساختمان‌ها رشد می‌کنند
ماناس باتیا، طراح معمار، با الهام از مفهوم ساختمان‌هایی که رشد می‌کنند، از فناوری هوش مصنوعی برای اجرای‌ایده خود استفاده کرده است. طراح معمار هندی، ماناس باتیا که از نحوه‌استفاده‌مورچه‌هاوحشرات با طبیعت برای ساختن خانه‌های خود شگفت‌زده شده بود، از هوش مصنوعی استفاده کرد تا بررسی کند که اگر انسان خانه‌هایی ایجاد کند که بتوانند رشد کنند و نفس بکشند، چه اتفاقی می‌افتد. نتیجه مجموعه‌ای از مفاهیم معماری به نام معماری هم‌زیستی است که در آن خانه‌ها تا آسمان کشیده می‌شوند و الگوهای طبیعی طراحی‌اهدایت می‌کنند.باتیا از خوشایندترین تعاملات انسانی با طبیعت، مانند خواندن روزنامه در زیر درخت یا مشاهده پرگه‌ای رنگارنگ در پارک استفاده کرد و از آن‌ها برای توسعه‌ایندهای آرمان‌گرایانه کمک گرفت. در دیدگاه باتیا، ساختمان‌ها از بتن و فولاد ساخته دست بشر تشکیل نشده‌اند، بلکه اشکال زنده‌ای هستند که رشد می‌کنند.اواین اثر را به یک درخت‌هایریون توخالی شده تشبیه می‌کند که پر از آبار تمان‌ها و یک هدلیز مرکزی است که پر از نور است و برای ارائه تصویری از مفهوم خود، با استفاده از Midjourney پرامپت‌هایی مانند «فول»، «توخالی»، «درخت»، «پله‌ها»، «های خارجی» و «گل‌ها» را تاپب کرد. او حتی از برنامه سوالات مفهومی‌بیشتری مانند «آیا ساختار‌ها می‌توانند رشد کنند؟» و «آیا محیطی که در آن زندگی می‌کنیم، می‌تواند مانند موجودات نفس بکشد؟» پرسید. او با چندین بار پرسوه را تکرار و دستورها خود را اصلاح کرد تااینکه به تصاویری که از آن‌ها راضی بود رسید. توانایی برای انجام هم‌این کارها در زمان نسبتاً کوتاه، بخشی از آنچه است که به‌اتیا در مورد هوش مصنوعی مفید می‌داند. باتیا می‌گوید: یک طراح یا هنرمند حتی قبل از ترسیم یا نوشتن چیزی روی کاغذاینده یا فکرش را مطرح می‌کند. با هوش مصنوعی می‌توانیم آن فکر یابیده را مستقیماً به یک نتیجه ملموس تبدیل کنیم.این امر مطمئناً مشکل تأخیر «فکر تا اجرا» را که توسط بسیاری از افراد خلاق تجربه می‌شود، حل می‌کند. معماری هم‌زیستی باتیا تحقق نوعی افسانه است که بسیاری از مردم خوشحال خواهند شد، در آن زندگی کنند. با استفاده از فناوری هوش مصنوعی به‌عنوان ابزار، باتیا توانست مزه‌ای خلاقیت خود را جابه‌جا کند و نتایج را با جهان به اشتراک بگذارد تا ما به او دراین دنیای فانتزی‌بیویزدیم.

این ربات نفس شکارچیان غیرقانونی را می‌گیرد

در پارک‌های ملی وسیع آفریقا، شکارچیان غیرقانونی و سئیزه جویان مسلح، محیطبان‌ها را با خشونت وحشیانه تهدید می‌کنند اما اخیراً محققان دانشگاه فدراسیون استرالیا(Fed Uni) از توسعه رباتی خبر داده‌اند که می‌تواند به محیط‌بانان در مبارزه با شکارچیان غیرقانونی کمک کند.سیستم بدون سرنشین زمینی که محققان توسعه داده‌اند“GUS” نام دارد و یک ربات نظارتی با فناوری بالست مجهز به دوربین‌های حرارتی با لنزآوید و قابلیت زوم برای شناسایی دشمنان، همراه با میکروفن مبتنی بر هوش مصنوعی برای شناسایی صداهاست.این ربات برای کمک به حفاظت از حیات وحش در نظر گرفته شده است اما توجه نیروهای مسلح را نیز به خود جلب کرده است.در چه صدای شلیک گلوله در هوا شنیده شود و چه فیل‌ها خرخر کنند، GUS قابلیت تشخیص تفاوتین صداها را دارد. به گفته “کایان کاهنداوا” مدرس ارشد مکترونیک از دانشگاه فدراسیون استرالیا برای مثال، اگر میکروفن ربات صدای موتورسیکلت را دریافت کند، می‌توان از دوربین‌های آن برای بررسی‌اینکه‌ای راکب مزاحم است یا خیر استفاده کرد.این ربات همراه با دوربین و سیستم میکروفن خود دارای یک پهپاد است که با باز شدن پتل از زمین بلند می‌شود و فیلم را به مرکز فرماندهی می‌فرستد تا به محیط‌بانان کمک کند تا از برخورد‌های خطرناک جلوگیری کنند.

دریچه

